

Y Llywodraeth yn cynnig dull o unioni'r gwahaniaethu ar sail oedran yn y Cynllun Pensiwn Athrawon

Llywodraeth San Steffan sy'n gyfrifol o hyd am wneud y penderfyniadau ynghylch pensiynau'r athrawon yng Nghymru. Mae wedi cyhoeddi, ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus, ei chynnig i unioni'r gwahaniaethu ar sail oedran sy'n digwydd o ganlyniad i'r diwygiadau i'r Cynllun Pensiwn Athrawon a chynlluniau pensiwn gwasanaethau cyhoeddus eraill a wnaed ganddi yn 2015. Mae'r Llywodraeth wedi gorfod cynnig hyn o ganlyniad i achos cyfreithiol allweddol (a elwir yn achos McCloud/Sargeant) a barodd i'r Llys Apêl farnu bod y cynlluniau pensiwn gwasanaethau cyhoeddus a ddiwygiwyd yn 2015 yn wahaniaethol ar sail oedran.

Gwrthododd NASUWT gytuno i'r diwygiadau i'r Cynllun Pensiwn Athrawon a wnaed yn 2015 am eu bod yn cyfateb oedran pensiwn athrawon gyda'r oedran pensiwn gwladol, gan olygu y gallai athrawon weld eu hoedran pensiwn yn cynyddu o hyd at wyth mlynedd. Roedd gan athrawon iau oedran pensiwn uwch nag athrawon hyn o dan y diwygiadau a wnaed gan y Llywodraeth.

Byddai cynnig y Llywodraeth i fynd i'r afael â'r gwahaniaethu hwn ar sail oedran yn caniatáu i athrawon a ddechreuodd addysgu ar 31 Mawrth 2012 neu cyn y dyddiad hwnnw, ac a barhaodd i addysgu ar ôl 1 Ebrill 2015, benderfynu a ddylai eu cronriad pensiwn rhwng 1 Ebrill 2015 hyd 31 Mawrth 2022 (a elwir y 'cyfnod unioni') gael ei gynnwys yn y cynllun pensiwn cyflog terfynol neu yn y cynllun pensiwn cyfartaledd gyrfaoel 2015.

Arwyddocâd cael dewis o gynllun pensiwn ar gyfer y cyfnod hwn o amser yw y byddai gan athrawon oedd heb elwa o drefniadau diogelu pontio'r Llywodraeth yr opsiwn o gael cronriad pensiwn mewn cynllun sydd ag oedran pensiwn is, gan olygu y gallent gymryd cyfran fwy (neu'r cyfan) o'u pensiynau heb ostyngiad actiwaraid. Bydd hyn o fudd i lawer o athrawon, ond gallai rhai athrawon dderbyn pensiwn uwch os cronnir eu pensiynau o dan y cynllun cyfartaledd gyrfaoel, yn arbennig yr athrawon hynny oedd ag oedran pensiwn o 65 o dan y cynllun cyflog terfynol. Felly, bydd dewis gan athrawon ynglŷn â chronni eu pensiynau rhwng 2015 a 2022 er mwyn sicrhau eu bod yn derbyn y lefel uchaf o fuddion pensiwn.

Mae'r Llywodraeth yn ymgynghori i ganfod a fydd raid i athrawon wneud dewis yn ystod blwyddyn ysgol 2022/23 ynglŷn â pha gynllun pensiwn i fod ynddo rhwng 2015 a 2022 neu a ddylent allu gohirio eu dewis nes byddent ar fin cymryd eu pensiynau os byddent yn dymuno gwneud hynny.

Yn ôl cynigion y Llywodraeth, bydd yr athrawon i gyd yn symud i'r cynllun pensiwn cyfartaledd gyrfaoel, sydd â'r oedran pensiwn uwch, ar 1 Ebrill 2022.

Barn NASUWT

Mae Bwrdd Gweithredol Cenedlaethol NASUWT wedi rhoi ystyriaeth fanwl i gynigion y Llywodraeth sy'n arwain at lansio'r ymgynghoriad cyhoeddus. Mae NASUWT yn cydnabod y bydd rhai athrawon yn elwa o ddull unioni arfaethedig y Llywodraeth. Fodd bynnag, mae NASUWT o'r farn bod y cynigion yn rhy gyfyngedig ac nad ydynt yn mynd i'r afael â'r achos trosfwaol o wahaniaethu ar sail oedran yn y Cynllun Pensiwn Athrawon. Dyma'r pryderon sydd gan NASUWT:

- ni fydd oedran pensiwn athrawon yn cael ei ostwng yn barhaol gan gynigion y Llywodraeth;
- bydd gan athrawon iau oedran pensiwn uwch nag athrawon hyn beth bynnag, oherwydd bydd eu hoedran pensiwn gwladol yn uwch;
- mae'n annheg eithrio'r athrawon hynny a ddechreuodd addysgu ar ôl 1 Ebrill 2012 o'r dull unioni – unwaith eto bydd hyn yn parhau'r gwahaniaethu ar sail oedran;

- mae'r cyfnod unioni'n rhy fyr. Mae NASUWT wedi dadlau dros gyfnod unioni sy'n cyfateb â gweddill cyfnod gwasanaeth pensïynadwy'r athrawon hynny sy'n disgyn i gwmpas y cynllun.

Ymhellach, mae'r Llywodraeth wedi cyhoeddi hefyd y bydd costau gweithredu'r ateb i achos McCloud yn gost i aelodau'r cynllun – mewn geiriau eraill, y bydd yn rhaid i athrawon dalu am gostau gweithredu dull unioni i achos cyfreithiol a gollwyd gan y Llywodraeth. Mae NASUWT yn credu y dylai'r Llywodraeth dalu costau unioni'r gwahaniaethu o ganlyniad i'r diwygiadau a wnaed ganddi hi ei hun.

Mae NASUWT wedi esbonio ei safbwynt yn glir iawn i Adran Addysg Llywodraeth y DU a Thrysorlys ei Mawrhydi. Bydd NASUWT yn parhau i weithio yng Nghyngres yr Undebau Llafur i geisio cyflawni ei amcanion ochr yn ochr ag undebau gwasanaeth cyhoeddus eraill. Yn ogystal, bydd NASUWT yn ymateb yn fanwl i ymgynghoriad cyhoeddus y Llywodraeth.

Yr hyn y dylai ein haelodau ei wneud

Ar hyn o bryd, nid oes angen i'n haelodau wneud unrhyw beth. Mae gwybodaeth am gynigion y Llywodraeth ar gael ar wefan Teachers' Pensions ar: https://www.teacherspensions.co.uk/members/faqs/mccloud.aspx?utm_source=Communicator&utm_medium=Email&utm_content=Link55&utm_campaign=8495447.

Bydd NASUWT yn rhoi cyngor i'w aelodau ynglŷn â sut i ymateb i ymgynghoriad cyhoeddus y Llywodraeth ac mae'n cynghori unrhyw aelodau sydd eisiau ymateb iddo i oedi gwneud hynny hyd nes byddent wedi derbyn rhagor o gyngor gan NASUWT. Bydd yr ymgynghoriad yn cau ar 11 Hydref 2020.

Yn dilyn cau'r ymgynghoriad a chadarnhau'n derfynol yr ateb i achos McCloud, bydd NASUWT yn rhoi rhagor o wybodaeth i'w aelodau am unrhyw gamau y mae angen iddyn nhw eu cymryd. Daw cadarnhad y dull unioni tua diwedd 2020 neu'n hwyr yn 2021.

Rhag ofn na fydd yr ateb i achos McCloud yn ymdrin â'r gwahaniaethu y mae rhai o'n haelodau wedi ei wynebu, mae NASUWT wedi cofnodi hawliadau ar ran nifer o'i aelodau gyda'r Tribiwnlys Cyflogaeth. Y rheswm am fynd ar ôl cyfreithiad o'r fath yw i amddiffyn sefyllfa gyfreithiol aelodau NASUWT, oherwydd efallai y profir bod symud fel un corff i'r Cynllun Pensiwn Athrawon cyfredol wedi achosi anfantais na fydd y Llywodraeth yn ei unioni mewn ymateb i'r dyfarniad yn achos McCloud. Mae achosion yn cael eu hystyried ar hyn o bryd o Gymru, Lloegr a'r Alban, ac mae NASUWT yn rhagweld y bydd yr ateb cyfreithiol i achos McCloud yn hanfodol ar gyfer penderfynu a oes angen mynd ar ôl yr hawliadau drwy wrandawriad llawn Tribiwnlys Cyflogaeth er mwyn digolledu'r aelodau hynny'n ddigonol.

Bydd NASUWT yn parhau i gysylltu â Teachers' Pensions, yr Adran Addysg, Cyngres yr Undebau Llafur a Thrysorlys ei Mawrhydi ynglŷn â gweithredu'r ateb i achos McCloud, gan gynnwys sut y bydd athrawon yn derbyn yr wybodaeth y maent ei hangen i wneud penderfyniad am yr opsiwn sydd fwyaf buddiol iddyn nhw.

Yn bwysicach na dim, nid oes angen i unrhyw athro nac athrawes wario ceiniog yn ceisio cyngor ariannol, cyngor am bensiynau neu gyngor cyfreithiol mewn cysylltiad ag ymgynghoriad cyhoeddus y Llywodraeth ar newidiadau i'r trefniadau pontio ar gyfer cynlluniau pensiwn gwasanaethau cyhoeddus 2015.

E-bost: rc-wales-cymru@mail.nasuwt.org.uk
Gwefan: www.nasuwt.org.uk